

Posudek oponentky na bakalářskou práci Elizabethy Kopecké: Porovnání míry žárlivosti v současných a minulých partnerských vztazích

Autorka si ve své práci klade za cíl prozkoumat, zda se liší míra žárlivosti v jedincově aktuálním dlouhodobém vztahu od míry žárlivosti, kterou jedinec prožíval ve vztahu minulém, a to u mužů ve vztahu s ženami, u mužů ve vztahu s muži, u žen ve vztahu s muži a u žen ve vztahu s ženami. Práce je dělena na teoretickou a empirickou část. V teoretické části se na 25 stranách zabývá nejdříve nevěrou, jejími motivacemi a prediktory, a dále samotnou žárlivostí. Detailně se zabývá rozlišnými definicemi žárlivosti a její typologií, včetně dělení žárlivosti na sexuální a emoční z pohledu evoluční psychologie, v rámci které je práce ukotvena. Následují kapitoly žárlivosti u homosexuálních jedinců, kde se autorka podrobněji zabývá předchozími výzkumy, které se touto minoritou zabývaly a jako poslední je uvedena kapitola faktorů ovlivňující žárlivost, kde můžeme najít bohatý výčet proměnných, které mohou mít vliv na prožívání partnerské žárlivosti.

V první hlavní kapitole, nevěra, autorka uvádí různé studie poukazující na procento jedinců, kteří se v rámci partnerských vztahů setkali s nevěrou. Uváděná čísla se značně liší a autorka ne vždy uvádí, v jaké zemi byl průzkum proveden. Oceňuji tuto informaci, která zároveň může sloužit jako dobrý argument, proč se touto tematikou žárlivosti, potažmo partnerské nevěry vůbec zabývat, nicméně pokud autorka chtěla na aktualitu tématu poukázat, bylo by dobré se v budoucnu pokusit uvádět více novějších studií (uvedena spousta studií z 90. let) a přiblížit v jaké zemi byl výzkum uskutečněn.

V teoretické části jsou pasáže, které jsou velice zkratkovitě popsány, případně nedovysvětleny. Autorka, tak může čtenáře velmi zmást v představených argumentech (např. str. 14, v kapitole prediktorů nevěry uvádí autorka studii od Hall a Fincham (2009) a popisuje, že jedinci, kteří se dopustili nevěry, v porovnání s věrnými partnery, vykazovali větší psychickou úzkost. Není ovšem jasné, zda studie říká, že úzkost má vliv na dopuštění se partnerské nevěry, nebo zda dopuštění se partnerské nevěry způsobuje vznik úzkostných stavů; str. 33 vysvětlení faktorů ovlivňujících žárlivost, konkrétní užívání hormonální antikoncepce. Autorka vychází u vysvětlení ze dvou článků a velice nejasně popisuje jejich výsledky. Nejsm si jistá, zda autorka této velice komplikované otázky, která je stále předmětem výzkumu, rozumí.). V textu se na určitých místech objevuje překlepy, případně stylistické chyby (např. ponechání nadpisu na posledním řádku předcházející strany, či absence čísla tabulek (str. 51). Přestože autorce na místech chybí citace a některé citace považuji za nerelevantní, především

kvůli roku vydání, musím autorku velmi pochválit za podrobnou rešerši tématu a rozsáhlý výčet předchozích studií. Autorka svou teoretickou částí dokazuje, že se v daném tématu dobře orientuje.

Na následujících 29 stranách se autorka dostává k praktické části své bakalářské práce. Velice hezky popisuje metody, soubor osob, sběr dat a psychometrické nástroje. Autorka v tabulkách dle standardů APA přehledně představuje své výsledky a podrobně je komentuje. V závěru práce se autorka snaží své výsledky diskutovat. Velmi chválím diskuzi výsledků srovnání minulého a současného partnerského vztahu ve srovnání se studií Shackelforda a kol. (2004).

V rámci obhajoby bych autorku chtěla požádat o vyjádření se k následujícím otázkám:

1. V úvodu autorka představuje definici německého psychologa Merkleho z roku 1997, který říká, že fakta nikdy nevyvolávají žárlivost, nýbrž žárlivost je věcí myšlenek a postojů vůči těmto faktům. Zajímá mě, zda autorka s definicí souhlasí, případně zda z načtené literatury je schopna porovnat jiného autora, který svou typologií žárlivosti protirečí této definici?
2. V teoretické části autorka uvádí studii od Bakera a Bellise (1995), která tvrdí, že 9-13% dětí není biologickými potomky svých otců. Zná autorka i některé novější studie?
3. Jak si autorka vysvětluje svůj výsledek, že nejvyšší reaktivní žárlivost byla nalezena u žen ve vztahu s ženou, podobně nejvyšší sexuální i emoční žárlivost v současném vztahu byla nalezena u žen ve vztahu se ženou?

I přes pár výtek, především k teoretické části, tato práce splňuje kritéria pro bakalářskou práci a navrhuji hodnocení výborně až velmi dobře v závislosti na obhajobě.

V Praze, dne 28.5.2019 Mgr. Kateřina Potyszová